

باسمه تعالی

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: علوم تجربی - ریاضی فیزیک	سوالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)
تاریخ امتحان: ۱۳۸۳/۰۳/۱۲		سال سوم آموزش متوسطه سالی - واحدی (۲۰ نمره ای)	
سازمان آموزش و پرورش شهر تهران کارشناسی سنجش و ارزشیابی تحصیلی متوسطه		دانش آموزان و داوطلبان آزاد شهر تهران در نوبت خردادماه سال ۱۳۸۳	

ردیف	سؤالات	نمره
۱	<p>الف - زبان شناسی (۴ نمره)</p> <p>۱- توضیح دهید به چه علت جمله ی « دشت ، گوسفندان رامی چراند » نادرست است . صورت صحیح آن را بنویسید .</p> <p>۲- جایگاه تکیه را در واژه های مشخص شده ی عبارت « باد سردی از جلگه می وزد » نشان دهید .</p> <p>۳- چرا واژه ی « داغک » با وجود برخورداری از الگوی هجایی ، در زبان معیار کاربرد ندارد ؟</p> <p>۴- چگونه می توان به معنی واژه های « ماه » و « مهر » در عبارت زیر پی برد ؟</p> <p>« ماه مهر ، بهار دانش است . »</p> <p>۵- در هر یک از عبارت های زیر ، کدام نقش زبان به کار رفته است ؟</p> <p>الف - به خودم گفتم : « چگونه می توانم گذشته را جبران کنم ؟ »</p> <p>ب - راستی ، نمایشگاه کتاب این هفته برگزار می شود .</p> <p>۶- آهنگ جمله ی « حقیقت پنهان نشدنی است » چگونه است ؟</p> <p>۷- واژه ی « سوفار » در بیت « چو سوفارش آمد به پهنای گوش / ز شاخ گوزنان برآمد خروش » در گذر زمان چه تحولی یافته است ؟</p>	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۱ ۰/۵ ۰/۵
۲	<p>ب - نگارش (۵ نمره)</p> <p>۱- چرا عبارت زیر از جهت نگارش نادرست است ؟</p> <p>« به او گفتم : عجله نکن . به قول معروف ، با عجله کار درست نمی شود . »</p> <p>۲- چرا باید زندگی نامه دور از تعصب و غرض ورزی نوشته شود ؟</p> <p>۳- بیت زیر را با جابه جایی مختصر به نثر بازگردانی کنید .</p> <p>« مبر طاعت نفس شهوت پرست که هر ساعتش قبله ی دیگر است »</p> <p>۴- در هر یک از عبارت های زیر ، از کدام شیوه ی نگارش استفاده شده است ؟</p> <p>الف - خود گنبد چنگی به دل نمی زد ، لخت و آجری با گله گله سوراخ های برای کفترها ، از ته بر سقف مسجد نشسته بود . نخراشیده و زمخت .</p> <p>ب - توانایی و ناموری رستم در آن است که نماینده ی مردم است ، پرورده ی تخیل هزاران هزار آدمی زاد است که در طی زمان های دراز او را به عنوان تجسمی از رویاها و آرزوهایشان آفریده اند .</p> <p>۵- یک بند ادبی درباره ی « شب » بنویسید .</p> <p>۶- شاعر در ابیات زیر ، از کدام گونه ی بیان ، بهره گرفته است ؟</p> <p>« از خدا جویم توفیق ادب » من ، غضنفر ، شاغلام یا مش رجب</p> <p>« من به هر جمعیتی نالان شدم » تا گل آقای همین دوران شدم</p> <p>هر دومان خوردیم دود از یک چراغ من شدم بلبل غضنفر شد کلاغ !</p> <p>۷- کتاب « احصاء العلوم » فارابی جزء کدام یک از انواع کتاب های مرجع است ؟</p> <p>۸- عبارت زیر را ویرایش کنید .</p> <p>« در سیستم نوین آموزش و پرورش ، استفاده از پیشنهادات خانواده ها می تواند تأثیر گذار باشد . »</p>	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۱ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
ادامه ی سؤالات در صفحه ی دوم		

باسمه تعالی

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: علوم تجربی - ریاضی فیزیک	سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)
تاریخ امتحان: ۱۳۸۳/۰۳/۱۲		سال سوم آموزش متوسطه سالی - واحدی (۲۰ نمره ای)	
سازمان آموزش و پرورش شهر تهران کارشناسی سنجش و ارزشیابی تحصیلی متوسطه		دانش آموزان و داوطلبان آزاد شهر تهران در نوبت خردادماه سال ۱۳۸۳	

۱/۲۵	۳	پ - دستور (۸ نمره)
۱		۱- با توجه به گروه اسمی « این کتاب های ارزشمند » ، به سئوالات زیر پاسخ دهید :
۲		الف - هسته کدام است ؟ ب - نام وابسته های آن را بنویسید . پ - تعداد واج های هسته را بنویسید .
۱		۲- تعداد « واژه » ها و « تک واژه » ها را در عبارت زیر بنویسید . « بلند شد و کلاه خود را برداشت . گذاشت روی کاهدان . »
۱		۳- با توجه به عبارت زیر به سئوالات مطرح شده پاسخ دهید . « جامعه با تکرار نیرومند می شود . احساس با تکرار جان می گیرد و نوروز داستان زیبای طبیعت است . »
۱		الف - زمان و نوع فعل « می شود » را بنویسید . ب - فعل « می گیرد » را مجهول کنید . پ - یک « اسم مرکب » در عبارت بیابید . ت - نام اجزای تشکیل دهنده واژه ی « نیرومند » را بنویسید .
۱		۴- نام نقش های تبعی مشخص شده در جمله ی زیر را بنویسید . « فردوسی و دقیقی ، شاعران حماسه سرا ، اثری ماندگار از خود به جا گذاشته اند . »
۰/۷۵		۵- در کدام یک از عبارت های زیر « متمم اسم » دیده می شود ؟ کدام واژه نشان دهنده ی این نقش است ؟ الف - هر سال تعداد زیادی گردشگر به دیدن آثار باستانی اصفهان می روند . ب - آشنایی با فرهنگ ملی باید در همه ی جوامع ، مورد توجه قرار گیرد .
۱		۶- با توجه به عبارت زیر : « شش روز از ماندن ما در بیشه می گذشت ، هنگام ظهر ، آرام و بی صدا به درختی تکیه داده ، در اندیشه ای فرورفته بودیم . »
۱		الف - ساختمان افعال را مشخص کنید . ب - در دو جمله ی پایانی عبارت ، حذف فعل به چه قرینه ای است ؟
۱		۷- دو واژه ی « دیدار » و « خریدار » ، ساختمانی یکسان دارند . تفاوت آن ها از جهت نوع کلمه چیست ؟
۰/۵	۴	ت - املا و پیاموزیم (۳ نمره)
۰/۵		۱- چرا به واژه های « عَلم » و « الم » ، اصطلاحاً « متشابه » می گویند ؟
۰/۵		۲- کدام یک از عبارت های زیر ، به قید تأکید نیاز دارد ؟ الف - پاییز ، برگ درختان زرد می شود . ب - روح در فصل بهار زاده می شود .
۱		۳ - املا ی کدام گرو کلمه ها نادرست است ؟ شکل صحیح آنها را بنویسید . ۱- حایل و مانع ۲- تهجّر و غرور ۳- صیاق مطلب ۴- غنا و قداست
۰/۵		۴ - صامت های میانجی واژه های زیر را مشخص کنید . الف - آهوان ب - زیبایی
۰/۵		۵ - هنگام تلفظ هر یک از واژه های زیر ، کدام فرآیند واجی اتفاق می افتد ؟ الف - یگانه ب - اجتماع
۲۰		جمع نمرات
		« سرسبز و پیروز باشد »

رشته: علوم تجربی - ریاضی فیزیک	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)
تاریخ امتحان: ۱۳۸۳/۰۳/۱۲	سال سوم آموزش متوسطه سالی - واحدی (۲۰ نمره ای)
سازمان آموزش و پرورش شهر تهران کارشناسی سنجش و ارزشیابی تحصیلی متوسطه	دانش آموزان و داوطلبان آزاد شهر تهران در نوبت خردادماه سال ۱۳۸۳

ردیف	راهنمای تصحیح	نمرد
۱	الف - زبان شناسی (۴ نمره) ۱- چون قواعد معنایی رعایت نشده است. (۰/۲۵) چوپان گوسفندان را در دشت می چراند. (۰/۲۵) ۲- « جلگه »: هجای پایانی (۰/۲۵) « می وزد»: « می » یا اولین هجا (۰/۲۵) ۳- چون قابل تلفظ نیست (یا هر توضیح مناسب دیگر) (۰/۵) ۴- با توجه به هم نشینی این دو واژه در جمله (یا هر توضیح مناسب دیگر) (۰/۵) ۵- الف - حدیث نفس (۰/۵) ب - ایجاد ارتباط (۰/۵) ۶- افتان (۰/۵) ۷- به کلی از زبان امروز حذف شده است. (۰/۵)	
۲	ب - نگارش (۵ نمره) ۱- چون عبارت « با عجله کار درست نمی شود » قول معروف نیست. (۰/۵) ۲- برای این که زندگی نامه ارزش خود را در پژوهش های تاریخی و فرهنگی حفظ کند. (۰/۵) ۳- از نفس شهوت پرست اطاعت مکن. چون این نفس هر لحظه ای به قبله ای رو می آورد (یا هر عبارتی نظیر این عبارت) (۰/۵) ۴- الف - تشریحی (۰/۵) ب - تحلیلی (۰/۵) ۵- نظر همکاران محترم صائب است. (۱) ۶- طنز (تقلید از آثار ادبی یا نقیضه پردازی) (۰/۵) ۷- دایره المعارف ها (۰/۵) ۸- در <u>نظام</u> (۰/۲۵) نوین آموزش و پرورش، استفاده از <u>پیشنهادهای</u> (۰/۲۵) خانواده ها می تواند تأثیر گذار باشد. (در صورتی که دانش آموز دو واژه مورد نظر را تغییر داده باشد، نمره منظور گردد و به تغییر کل عبارت توجه نشود).	
۳	پ - دستور (۸ نمره) ۱- الف - کتاب (۰/۲۵) ب - این (صفت اشاره) (۰/۲۵)، ها (علامت جمع) (۰/۲۵)، ارزشمند (صفت بیانی) (۰/۲۵) پ - ۵ واج (۰/۲۵) (جمعاً ۱/۲۵ نمره) ۲- تعداد واژه ها: ۱۲ واژه (۰/۵) تعداد تک واژه ها: ۱۷ تک واژه (۰/۵) ۳- مضارع اخباری (۰/۵) ب - گرفته می شود (۰/۵) پ - نوروز (۰/۵) ت - اسم + وند (۰/۵) ۴- به ترتیب: معطوف (۰/۵) بدل (۰/۵) ۵- عبارت (ب) (۰/۲۵) فرهنگ (۰/۵) ۶- به ترتیب: الف - ساده (۰/۲۵) مرکب (۰/۲۵) پیشوندی (۰/۲۵) ب - حذف به فرینه لفظی (۰/۲۵) ۷- دیدار (اسم) (۰/۵) خریدار (صفت) (۰/۵)	
۴	ت - املا و بیاموزیم (۳ نمره) ۱- چون تلفظ آنها یکسان است ولی معنا و کاربرد جداگانه دارند. (۰/۵) ۲- قسمت «ب» (۰/۵) ۳- تخجر و غرور (۰/۵) سیاق مطلب (۰/۵) ۴- الف - و (واو) (۰/۲۵) ب - «ی» (ی ما قبل آخر) (۰/۲۵) ۵- الف - ادغام (۰/۲۵) ب - ابدال (۰/۲۵)	